

Ročník: IV.

Číslo:

3

Daxneráčik 2010

marec
apríl

Brezina

Ahojte, decká!

Konečne prišla jar a s ňou aj ďalšie číslo nášho senzačného časopisu. Chcete sa dozvedieť niečo nové?

V tom prípade určite pokračujte v otáčaní nasledujúcich stránok, ktoré Vám odhalia úžasné zaujímavosti, vlastnú tvorbu, krúžkovú činnosť, zábavu, naše úspechy, školské akcie a iné. Môžeme Vám sľúbiť, že pri čítaní tohto vydania si užijete veľa zábavy a dobrého čítania!!

Tak pod'te nato !...

Redakčná rada:

Šéfredaktorka: Furmanová Alexandra

Grafický redaktor: Kopčáková Martina

Redaktori: Štecová Zuzana
Kučerková Adriana
Majanová Barbora
Čelinská Michaela
Hanusková Barbora
Bániková Žofia
Kvetková Nikola
Patakyová Alexandra

Vedúca redaktorka: Mgr.Šimáková Margita

Úprava: Furmanová Viera

Prispeli:

Mgr. Margita Šimáková

Mgr. Adriana Zmitková

Mgr. Eva Zorvanová

Mgr. Jana Cirbusová

Mgr. Petronela Horváthová

Mgr. Jana Hoffmanová

p. Jana Cuperová

p. Bibiana Egyúdvá

p. Miriam Farkašová

p. Ivana Vrancová

Mgr. Judita Gverinová

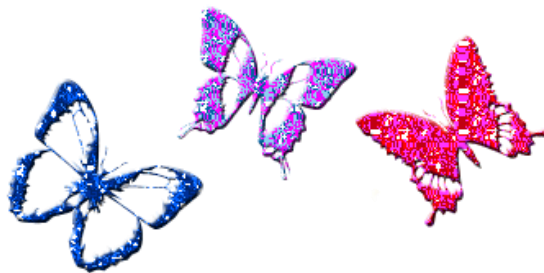
Mgr. Jana Husztyová

PaedDr. Oľga Barnová

p. Viera Furmanová

Obsah:

Titulná stránka

Ahojte..., Redakčná rada..., Prispeli

Obsah

Zrnká múdrosti _____ str. 1

A je tu jar

Jarná krajina _____ str. 2

Jar (citovozafarbený opis) _____ str. 3

Tvoríme básne o jari _____ str. 4

Tvoríme umelecké opisy o jarnej prírode _____ str. 5

Poslovia jari _____ str. 6

Hebuční poslovia jari _____ str. 7

Móda jari _____ str. 8

Hitparáda najzdravších potravín _____ str. 9

Marec - Mesiac knihy

O vzniku Mesiaca knihy _____ str. 10

Viete, že.. _____ str. 11

Veľká noc

Veľkonočné tradície _____ str. 12

Viete, že .. _____ str. 13

Deň Zeme

Deň Zeme (história vzniku), Zem (báseň) _____ str. 14

Zo života školy

Náš prvý ples _____ str. 15

Beseda s Petrom Glockom, Beseda s policajtmi _____ str. 16

Exkurzia na OR HaZZ _____ str. 17

Kinderiáda _____ str. 18

Čítariáda _____ str. 19

Čítame s Osmijankom _____ str. 20

Návšteva knižnice _____ str. 21

Veľkonočné radovánky _____ str. 22

Deň Zeme na I. stupni _____ str. 23

Deň Zeme na II. stupni _____ str. 24

Deň Zeme _____ str. 25

Lesné dobrodružstvo _____ str. 26

Naše talenty

Vlastná tvorba – Európa v škole _____ str. 27

Zážitky z medzinárodnej súťaže v Bruseli _____ str. 28,29

Naše úspechy

Úspechy v skratke _____ str. 30,31

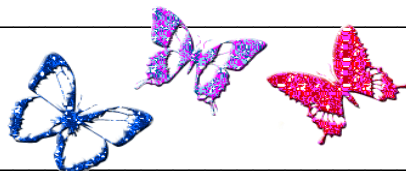
Stihli sme... _____ str. 32

Krúžky na našej škole

Krúžková činnosť _____ str. 33,34

Zaujímavosti

Krajina, kde sa ryžuje zlato _____ str. 35

Potrápte si rozum

Vedomostný test, mini test _____ str. 36

Zábava

Prírodopisná krížovka _____ str. 37

Urob si sám..., vymaľuj si...,nájdi rozdiely.. _____ str. 38

Jediné pravdivé horoskopy _____ str. 39

Zasmejme sa

Zrnká múdrosti

Citáty o priateľstve

*Priateľ je človek, ktorý Ťa nezradí,
ale v najhorších situáciách Ťa podrží.*

*Priateľ je niekto, kto pozná pieseň v tvojom srdci a dokáže
ti ju zaspievať, keď si sám a zabudol si slová.*

Priateľstvo je poklad, ktorý si vie málokto uchrániť...

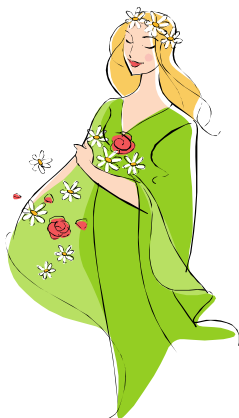
*Keď sa nám vodí dobre, priatelia nás poznajú; keď sa nám
vodí zle, vtedy spoznáme zase my svojich priateľov.*

*Na hostiny svojich priateľov sa uberaj pomaly, na pomoc,
keď ich stihne nešťastie, rýchlo.*

A je tu jar

Jarná krajina

Na nos ma štekli slnka lúč,
tým lúčom mi ukazuje kľúč.
Kľúč, ktorým zamknem za Zimou
a prejdem sa jarnou krajinou.

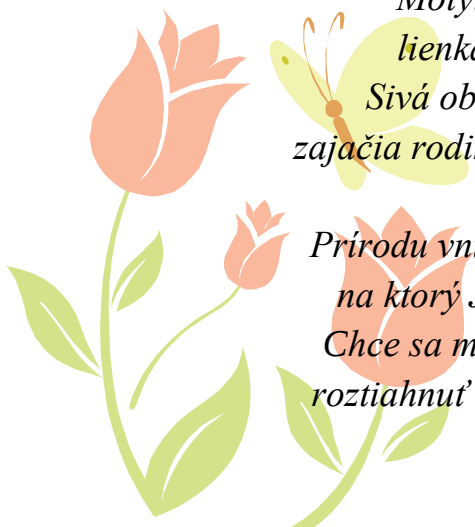
Jar mi zjavuje svoju krásu,
odkrýva ju za slnečného jasu.
Vánok mi rozfukuje vlásy,
počúvam vtáacie hlásky.

Vôkol čuť melódie radosti,
pri ktorých zabúdam na starosti.
Medvede sa zobudili zo spánku,
prilákala ich ryba v potoku.

Stromy už dostávajú jarnú podobu,
dievčatko beží s džbáňkom po vodu.
Zo zeme vykukajú prvé krásy,
krásy, čo venujeme z lásky.

Motýle tancujú na lúke,
lienka mi behá po ruke.
Sivá obloha je teraz belasá,
zajačia rodinka pred lesom pohrá sa.

Prírodu vnímam jak utešený obraz,
na ktorý Jar maľuje svoj odkaz.
Chce sa mi kričať od tej nádhery,
rozťahnuť krídla a letieť nad hory.

A.Furmanová, 8.B

JAR

Prišla jar. Najvyššie štíty pohorí sú ešte biele, ale tu v nížinách už len kde - tu je maličká vrstva snehu, ako keď cukrujem koláče. Stebielka trávy sa tlačia z chladnej zeme. Snežienky zamyslene hľadia do zeme, ktorá je deň čo deň teplejšia, zelenšia, živšia. Tade prešiel chrobáček, tam sa ponáhlal mravček, tu si sadla včielka s plnými kalíštekmi peľu. Od skorého rána sa široko - ďaleko rozlieha kukanie kukučky ako zvon z kostolnej veže, keď zvoní na omšu. Desiatky lastovičiek plachtia po bledomodrej oblohe, aby nachytali čo najviac poletujúceho hmyzu pre svoje vždy hladné mladé. Mladá breza tancuje zvodný tanec s jarným vánkom a pod ňou kvitnú pestrofarebné kvety. Tráva už nie je len zelená, teraz vyzerá, ako keď sa dieťaťu rozsypú farbičky alebo cukríky na koberec. Pri malom jazierku zhrbená bútlavá vrba načúva spolu so starým topoľom, ako sa hádajú divé kačice, volavky a bociany medzi sebou. Poľami sa ozýva spev škovránka, kde - tu prebehne sivohnedý králik. Z lesa počuť klopkanie d'atľa, hučanie potoka, ručanie jeleňa. A tam niekde na okraji lesa medvedica vyšla s mladými na prechádzku. Občas sa zastavia, pochutnajú si na lesných jahodách, černiciach, čučoriedkach a niekedy ich aj štipne včela, lebo si robia chuťky i na sladký med. Na jazere je ešte stále rušno. Pri západe slnka všetko stíchne. Ozývajú sa len milostné árie zelených pávov, ktorým do taktu hrajú cvrčky. Príroda sa v úžase započúva do tejto piesne, ktorou si žabiaci hľadajú partnerky. Je noc. Všade je ticho, len občas zahúka sova. Zajtra bude ešte krajšie, rušnejšie na tejto zemi. Teraz každý spí, sníva o tom, čo ešte spraví, kam pôjde, čo skúsi. Zajtra budú ľudia chodiť po poliach, budú kopať, rýľovať, orať, sadiť a dúfať, že ich práca nevyjde nazmar. Že budú mať čím nakrmiť svoje rodiny a budú prírode vdáčný, že bola štedrá. Príroda je štedrá vždy, ale my od nej často chceme viac, ako nám môže dať.

Tvoríme básne o jari

Jar už klope na dvere

*Jar je krásne ročné obdobie,
prvá včielka nám to napovie.
Na lúke sú krásne kvietky,
snežienky aj margarétky.*

*Slniečko nám krásne svieti,
všade počuť výskot detí.
Zaraz prídu obláčiky,
zaklopú nám na dáždniky.*

*Potom dúha objaví sa,
každý človek poteší sa.
Jar už hýri farbami,
že už prišla za nami.*

Lea Kováčsová, 3. A

Jar

*Jar má svojich troch bratov,
to každý by ich poznať mal.
Ako sa volajú? –marec, apríl, máj.
To len zvláštne mená majú,
ale veľa pre nás znamenajú.*

Beátka Ružičková, 3. A

Príchod jari

*Každý človek šťastím žiari,
keď sa blíži príchod jari.
Slniečko už lúčom hreje,
snežienka sa všade belie.*

*Máj, najobľúbenejší mesiac v roku,
jeho krása perlí sa v každom oku.
Príroda sa mení v živý raj,
keď na trávke pri potoku
počuť štebot vtákov v dial'.*

*Aj ľad na rieke praská,
pomaly aj ten odíde
a na brehu sedmokráska
bude kvitnúť, keď čas príde.*

Norbert Krett, 4. B

JAR

*Čaro prichádzajúcej jari,
keď rozprestrie svoje farby.
Čaro prebudenia,
zvuk toho budíka.
Čaro vykúkajúcich snežienok,
keď odišla od nás zima.
Tie večery mrazivé,
vystrieda teplý vánok.
Prebudí v nás túžbu
z nových lások.
Cítite to aj vy?
Tú krásu d'alšej jari?*

B. Novosadová, 8. B

*Slniečko nám vykuklo
dážď už prestal padať,
kvietky, vtáčky, zvieratká,
začali sa schádzať.*

*Deti bežia sem a tam,
hrajú sa a kričia,
Deň víťazí nad nocou,
tým dospelých ničia.*

M. Kalmárová, 8. B

*Už k nám prišla jar,
doniesla nám dar.
Slnkom zaplavila kraj.
Vtáčiky sa prebudili,
náladu v nás rozprúdili.
V záhradách už hlávky
kvietkov vykúkajú,
svoju krásu na obdiv
ponúkajú.*

*Prvosienka, snežienka,
pohľadu sa vždy dočká.*

A. Slovinský, 4. B

Tvoríme umelecké opisy prírody

Tajomstvá noci

Mám pocit, že ležím na nebeských mračnách a nohy mi obmýva jazierko. Otvorím oči a zisťujem, že nie som ďaleko od pravdy. Mesiac v splne mi nad hlavou odkrýva tajomstvá tejto noci. Len pár striebnistých lúčov dopadá na riečku predou mnou. Voda v nej si ticho žblnkoce uspávanku pre všetko navôkol. Iba jas stovky diamantov na hladine ma necháva bdieť. Mesiac vdýchol svoje kúzlo aj do inak obyčajnej vrby. Teraz sa skláňa nado mnou a vyžaruje pocit bezpečia. Jemný vánok privial do ovzdušia vôňu ruží. Viem, že kráčam po tráve, no akoby som sa vznášala. Vôňa je čím ďalej intenzívnejšia, až ju vystrieda pohľad na samotné ruže. Nič krajšie som dovtedy nevidela. Bolo ich tisícky a všetky tancovali v rytme vánku. Pozorne som sa započúvala, myslím, že sa so mnou rozprávali. Možno to bol len šum rieky alebo výplod mojej fantázie, no predsa to bolo úžasné. Vedela som, že tu nebudem večne, a tak som sa rozbehla preč od ruží, preč od rieky. Bola som dosť ďaleko, ale ešte raz som sa obzrela. Ten obraz sa mi navždy vryl do pamäti. Teraz som videla ružami lemovanú rieku, stráž jej držala vrba a mesiac pomaly opäť zakrýval tajomstvo noci. Onedlho vyšlo slnko, oslepilo ma a prebudilo zo sna. Aj keď to bol len sen, verím, že niekde existuje miesto, ktoré sa aspoň trochu podobá tomu z môjho sna.

M. Kopčáková, 8. B

Miesto, ktoré mám rád

Poznám miesto, ktoré je môjmu srdcu najbližšie. Môj rodný kraj v lone širošieho Gemera. Tento malý kúsok zeme je obklopený vždy zelenými lesmi, ktoré jar posype tisíckami kvetov a jeseň zamaľuje pestrou paletou farieb. Kde jemný vánok nesie všakové vône blízkych a ďalekých krajov. Slnko ako žiarivý kotúč pláva po oblohe. Lúky sú oblečené do sýtozeleného kabáta, tráva tancuje v rytme omamného vánku. Všetko mi to pripomína zelené smaragdové more. Z tých vlín vytŕčajú hlávky rôznych druhov lúčnych kvetov. Obzerajú sa za slnkom. Najprv sa objavajú sedmokrásy v bielych golierikoch. Na mäkkom zelenom koberci dvíhajú k oblohe svoje malé hlávky žlté púpavy, pripomínajúce slniečka. Usilovné včielky tancujú okolo drobných kvietkov. Tešia sa, že budú zbierať sladký nektár. Na jar v tomto kraji rozkvitne ovocný sad. Čerešne, jablone hrušky či slivky, všetky sú obsypané kvetmi, ako nevesty čakajúce na svojich ženíchov. Keď vystrieda nádhernú jar horúce leto, drobné kvietky v ovocnom sade opadajú ako snehové vločky a na ich mieste narastú šťavnaté plody. Pod sadom zurčí potôčik. Voda v ňom ticho spieva, pohľadza brehy a obmýva ich svojimi priezračne čistými krištáľovými rukami. Sem – tam sa z tejto vodnej riavy nad hladinu vyhodí krásny pstruh. Jeho telo sa na slnku zaligoce farbami dúhy. Jemné kropaje vody na pružnom tele sťa tisíce strieborných bodiek pomaly stekajú späť do priezračnej vody. V tomto malebnom kúte sa v korunách stromov a kríkov zhovárajú vtáčatá. Odušu štebocú, stavajú hniezdočka, malé prístavy v ich šťastnom živote. Na jar z nich vyletí nová mladá príroda v ústrety. Príroda je mocná a v každom ročnom období ukazuje svoju najkrajšiu tvár. V tomto mojom kraji je určite najkrajšia na jar, ktorá žiari ako úsmev malého dieťaťa, v lete je ako nevesta kvetmi obsypaná, na jeseň sťa pestrofarebný koberec zlatými niťami pretkávaný a v zime dôstojná ako snehová kráľovná s mrazivým úsmevom na tvári. Tak krásne je len v mojom kraji, ktorý je môjmu srdcu najbližší.

M. Šiška, 8. B

Poslovia jari

Prebúdzanie jari je farebné a voňavé. Jar prichádza v krehkých lupeňoch. Aj kvety majú svoj kalendár. Podľa neho vedľa, kedy majú vykuknúť spod snehu a rozprestrieť po svahoch a lúčkach biele, žlté a fialové koberce.

Snežienky - prvé zvestovateľky jari. Tieto krásky sú krehké, ale znášajú nočné mrazíky, takže ich sivozelené listy sa predierajú snehom často už počas teplejšieho februára. Snežienky sú na zozname ohrozených druhov, takže obdivovať - áno, ale trhať - nie !

Prvosienky - primulky, kvitnú hneď po snežienkách, ale ako prvé prinášajú pestré a syté farby. Rastú v svetlých lesoch, na okrajoch poľných ciest, na stráňach a svahoch. Sú súčasťou jarných detoxikačných zmesí, liečia a najviac aj voňajú.

Krokusy - kvety kvitnú rôznymi farbami. Sú biele, žlté, fialové. Každého udivujú svojimi tvarmi, majú formu hviezdíc, pohárikov či mištičiek. Kvety krokusov svietia kdekoľvek na slnečnom mieste aj v zelených trávnikoch.

Narcisy - pripomínajú jarné prebúdzajúce sa slnko. Pochádzajú z oblasti Stredozemného mora, najmä zo Španielska a z Portugalska. Sú nenáročné, majú rady slnečné miesta. Sú plnokveté, podobné orchideám, s dvoma kvetmi na stonke, viacfarebné, vysoké, s mini kvetmi...

Tulipány - ušľachtilé tulipány si vás získajú nádhernými farbami a tvarmi kalichov. Najvýznamnejšie druhy pochádzajú z horských oblastí Turecka, Iránu, Iraku, Sýrie a Afganistanu. Za krajinu tulipánov sa považuje Holandsko, ale privezené tam boli len v minulom storočí z Turecka. Existuje okolo 2000 odrôd, vyšľachtené majú odtiene takmer všetkých farieb.

Hebučí poslovia jari

Sviatky Veľkej noci si ani nevieme predstaviť bez kuriatok, káčat, zajačikov a jahniatok. Tieto rozkošné mláďatá nám pripomínajú dávne zvyky a ohlasujú prebúdzenie prírody.

Kuriatko proti zlu – žlté guľôčky, tmoliace sa v jasno-zelenej tráve, sú nielen potešením pre oči, ale podľa pradávných povier majú kuriatka oveľa významnejšiu úlohu - spoľahlivo vraj odháňajú zlých duchov. „Kým tejto noci kohút nezaspieva, trikrát ma zaprieš!“ prorokoval Ježiš učeníkovi Petrovi. A mal pravdu. Odvtedy chápu kresťania kohúta aj ako symbol zrady a vierolomnosti.

Káčatko pre radosť - žltý chumáčik začína pípať už tri dni pred vyliahnutím, a tak býva prvou predzvesťou zrodu nového života. Kačky si vďaka čaptavej chôdzi a gagotavým zvukom vyslúžili prívlastok najzábavnejších zvieratiek.

Štedrý zajačik - múdry, pokojný, ale aj zmyselný. Zajac na jar hľadá v blízkosti ľudských obydľí potravu a keďže je veľmi plachý, vyvoláva dojem tajomnosti. Práve jeho tiché zakrádanie sa okolo domov, mohlo byť príčinou povery, že potajme ľuďom roznáša čokoládové vajíčka.

Baránok Boží - baránok obetovaný za spásu sveta má v kresťanskej tradícii najčestnejšie miesto. Ovečky patria medzi prvé zdomácnené zvieratá a pre vrozený inštinkt nasledovať dominantného vodcu sa pripodobňujú k zástupom veriacich. Baran dal meno a vlastnosti prvému zo znamení zverokruhu, ktoré začína vládnuť nad ľudskými osudmi práve v deň jarnej rovnodennosti.

Móda jari

Jari vládnu remienky, pracky a členkové sandále

Ani otvorené, ani uzavreté, vysoké po členky alebo zakrývajúce aj celé lýtko. Pokiaľ si vyberiete topánky s remienkami, takisto nesiahnete vedľa. Vysoko v oblúbe sú aj pásikové sandále, rímske sandále, rozruch spôsobia aj sandále na podpätku so zakrytým priehlavkom. V kurze sú však aj menej nápadné modely, výber je široký a záleží len na vás, pre čo sa rozhodnete.

Japan – style

Veľmi výrazným, takmer neprehliadnuteľným trendom Jari 2010 je tzv. Japan Style. Japonský štýl sa bude prejavovať predovšetkým na vzoroch. Dominovať budú kvetinové vzory (čerešňové kvety a orchidey). In budú jemné lesklé materiály, zavinovacie šaty, kimono-rukávy či tuniky.

Sukne

Užšie rovné sukne sú v dĺžke mini. Majú ozdobný pás alebo boky. Buď sú v páse zaviazané na veľkú mašľu, alebo ich zdobí riasenie či prekríženie rovnakou látkou. Sukienky sú jednofarebné, aby sa k nim dalo vziať napríklad pruhované tielko.

Šaty

Sú väčšinou v mini dĺžke alebo ľahko nad kolená. Pokiaľ sú určené na bežné nosenie, majú veľmi jednoduchý rovný strih a nechýbajú im ani praktické veľké vrecká. Niektoré majú rukávy voľné a na ramenách naberané, iné sú bez rukávov. Nad pásom alebo na bokoch sa šaty zaväzujú na šnútku, ktorá prechádza skrytým tunelom. Spoločenskejšie vyzerajú šaty s korzetovým vrškom alebo len bez ramienok.

Kombinézy

Nohavicové kombinézy sú in. Opäť sú ušité z padákového hodvábu, v páse majú hodvábnu šnútku na stiahnutie. Buď sú s rukávami, alebo bez nich a s hlbokým výstrihom tak, aby vytŕčalo tričko.

Kraťasy

Tie sú tento rok naozaj in. Kraťasy a šortky by mali byť široké a pohodlné.

Hitparáda najzdravších potravín

Top 5

Pochútky, ktoré sa skrátka oplatí zjesť. V tomto čísle vás oboznámime s prvými piatimi z desiatich najzdravších potravín.

1. Jablko

Jablká sú prvotriednym zdrojom pektínu, rozpustnej vlákniny, ktorá znižuje v krvi hladinu škodlivého cholesterolu a cukru. Čerstvé plody majú aj slušnú zásobu vitamínu C, ktorý chráni bunky, je hlavným pomocníkom pri obnove kolagénových vlákien v pleti, udržuje pružné cievy a pomáha vstrebávať železo a kyselinu listovú.

2. Mandle

Tieto orechové slzy sú obalené vlákninou, vitamínom B₂, horčíkom, železom a vápnikom, ktorého majú niekoľkonásobne viac než ostatné orechy. Jedna porcia mandlí denne poskytne odporúčanú dennú dávku vitamínu E.

3. Brokolica

Vápnik, draslík, kyselina listová, vláknina a zlúčeniny, ktoré sú skvelou prevenciou chronických ochorení srdca a ciev, cukrovky a rakoviny. Má aj veľa antioxidantov A a C, ktoré chránia organizmus pred škodlivými vplyvmi prostredia.

4. Červená fazuľa

Drobné červené fazuľky aj veľké bordové fazule sú zásobárňou železa, horčíka, fosforu, draslíka, medi a vitamínu B₁. Vďaka nízkemu obsahu kalórií bielkovinového pôvodu a vysokému podielu vlákniny sú ako stvorené na diétu.

5. Čučoriedky

Čučoriedky sú bohaté na živiny, ktoré chránia močové cesty pred infekciami lepšie ako brusnice. Okrem toho zlepšujú krátkodobú pamäť a udržujú organizmus vo forme vo vyššom veku. Šálka čerstvých čučoriedok má len 83 kalórií, zato až 3 a pol gramu vlákniny a 14 miligramov vitamínu C.

Marec - Mesiac knihy

„Nemilovať knihu, znamená nemilovať múdrosť a nemilovať múdrosť, znamená stávať sa hlupákom.“

(J. A. Komenský)

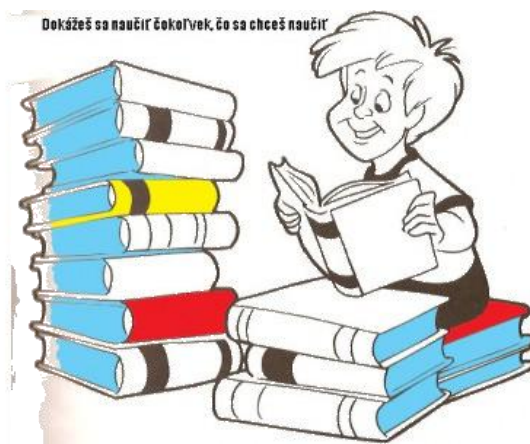
Už tradične mesiac marec spájame nielen s príchodom jari, ale i s mesiacom knihy. Kniha najväčší priateľ človeka od vynálezu kníhtlače patrí medzi neodmysliteľných spoločníkov mladých či starých.

Prečo si Mesiac knihy pripomínáme práve v marci?

Mesiac knihy si pripomíname od roku 1955. Podľa jednej verzie sa stal mesiacom knihy z komerčných dôvodov. Zvolili si ho sami kupci, lebo bola na jar malá návštevnosť v obchodoch. Možno to súviselo s tým, že v tomto mesiaci sa narodil a zomrel Matej Hrebenda, významný buditeľ, ktorý sa podieľal na šírení slovenskej knižnej kultúry. Hoci bol M. Hrebenda slepý, natoľko miloval knihy, že sa mu stali osudom. Putoval po Gemeri, Malohonte až do Viedne, zbieral staré tlače a rukopisy a zachraňoval ich. Medzi slovenských vlastencov a vzdelancov roznášal nové slovenské a české knihy. Zaslúžil sa tým o rozvíjanie slovenského národného povedomia. Rozširovaním obľúbených kalendárov a populárnej spisby medzi pospolitým ľudom sa zaslúžil, že aj chudobní a nevzdelaní spoznávali knižnú kultúru a získavali prehľad o verejnom dianí. Svoju súkromnú zbierku kníh daroval Matici slovenskej a prvému slovenskému Gymnáziu v Revúcej.

Od šírenia internetu je marec aj mesiacom internetu.

Viete, že...

Najväčšia kniha

- váži 60 kg. Je to fotografická publikácia s názvom *Bhután: Vizuálna odysea cez posledné kráľovstvo Himaláji*
- má 114 strán s rozmermi 1,5 x 2,1 metrov. Knihu vydali v počte 500 výtlačkov a nie je vo voľnom predaji.

Najstaršie kníhkupectvo

- Briti tvrdia, že najstarším obchodom s knihami je londýnsky *Sotheran's*. Funguje od r. 1761.
- podľa Američanov treba hľadať najstaršie kníhkupectvo v meste *Bethlehem* v štáte *Pensylvánia*. Obchod s názvom *The Moravian Bookshop* vraj založili v r. 1745, čiže o 16 skôr ako v Londýne.

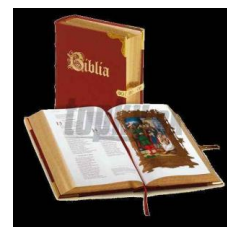
Najväčšia knižnica

- Kongresová knižnica vo *Washington*e má viac ako 32 miliónov dokumentov v 470 jazykoch sveta
- založili ju v roku 1800 a sídli v troch budovách
- Slovenská národná knižnica má vo fonde 4,7 milióna dokumentov

Najväčší bestseller

- najpredávanejšou knihou je *Biblia*. Bola preložená do viac ako 2000 jazykov a odhaduje sa, že do dnešného dňa sa predalo 2,5 až 6 miliárd jej výtlačkov.
- je tiež jediná kniha, ktorú nájdete takmer v každom americkom hoteli

Najmenšia kniha

- je veľká ako zrnko ryže. Ide o 24-stranovú knihu v koženom obale. Vyrobil ju nemecký typograf *Joshua Reichert*, jej rozmery sú 2,4 x 2,6 mm. Ku knihe je pribalená aj lupa.
- tento miniatúrny skvost vyšiel v roku 2002 v náklade 300 kusov a predával sa za 100 eur

Najdrahšia kniha

- miliardár *Bill Gates* vydražil v roku 1994 dielo *Leonarda da Vinci Codex Leicester*. Za tento unikát zaplatil do súkromnej knižnice 30,8 milióna dolárov.
- obsahuje vedecké zápisky, kresby a náčrty z pera renesančného génia

Veľká noc

Veľkonočné tradície

Veľká noc je najvýznamnejším kresťanským sviatkom, ktorý pripadá na marec alebo apríl. V kresťanskom poňatí je Veľká noc oslavou vzkriesenia Ježiša Krista z mŕtvych. Veľkonočné oslavy sa podľa regiónov líšia. Pretože sa časovo zhruba prekrývajú s pohanskými oslavami príchodu jari, ľudové tradície prevzali z predkresťanských dôb mnoho zvykov a obyčajov.

Popolcová streda:

Je prvým dňom pôstneho obdobia. Jej termín pripadá na 40. deň pred Veľkou nocou. Názov dňa pochádza zo zvyku páliť palmy či bahniatka z Kvetnej nedele z minulého roka.

V katolíckej cirkvi je Popolcová streda dňom prísneho pôstu.

Zelený štvrtok:

Ľudový názov pre deň Zelený štvrtok bol prevzatý z germánskeho slova „greinen“ - nariekať. V starej Cirkvi sa totiž v tento deň konalo zmierenie kajúcnikov. Na niektorých miestach sa v tento deň používalo rúcho zelenej farby a aj zvyk požívať v tento deň veľa zeleniny podporoval názov tohto dňa.

Veľký piatok :

Kresťania si na Veľký piatok pripomínajú potupnú smrť Ježiša Krista na kríži. V rímsko-katolíckych chrámoch sa v tento deň neslúži omša, oltáre sú bez chrámového rúcha, bez kríža aj svietnikov. Na niektorých miestach sa nezvoní, len rapká od štvrtku do soboty večera. Zachováva sa pôst - nejedáva sa mäso.

Biela sobota:

Ježiš bol pochovaný do hrobu. Sobota je prípravným dňom pred veľkonočnými sviatkami. Katolícka cirkev slávi vigíliu už ako radostnú slávnosť vzkriesenia a znovu sa rozozvučia zvony, ktoré od štvrtku večera nezvonili.

Veľkonočná nedeľa:

Každý rok na jar sa odohráva zápas života so smrťou. Zo zamrznutej zeme vyrastá tráva, rozkvitá zasnežená lúka, na zamrznutom strome vypučia listy... Veľká noc nie je len sviatkom jari. Ježiš Kristus, ktorý bol mŕtvy, prekonal smrť a vstal k novému životu. Neostal v hrobe, pretože ho Boh vzkriesil. Ježiš Kristus nebol obyčajným človekom, ale bol Božím Synom.

Veľkonočný pondelok.

Typické veľkonočné zvyky - oblievanie vodou, šíbanie prútikmi, maľovanie veľkonočných vajčiek, rozdávanie čokoládových zajačikov a kuriatok - nemajú kresťanský pôvod. Často sa stáva, že odsúvajú pravú podstatu veľkonočného pondelka do úzadia.

Viete, že...

Symbol Veľkej noci

- už v časoch starého Ríma boli vajička pre kresťanov symbolom Ježišovho vzkriesenia
- vajce sa považuje v kresťanstve za symbol zatvoreného hrobu, z ktorého vstal Kristus, a tiež za symbol nesmrteľnosti

Legenda Fabergé

- najdrahšie vajička na svete sú dielom ruského cárskeho klenotníka Petra Carla Fabergého
- 50 vajíčok vykladaných drahokamami skrývajú v sebe i prekvapenia – napríklad miniatúrne korunovačný voz, zlatú sliepočku či portréty členov cárskej rodiny
- Fabergého vajičko vlastní aj kráľovná Alžbeta II. či švédsky kráľ Gustav
- rekordne vydražili Fabergého vajičko za 9 miliónov libier

Múzeum kraslíc

- najväčšiu zbierku kraslíc nájdete v ukrajinskom mestečku Kolomyja
- budovu tvorí obrovské kamenné vajce s výškou 13 metrov
- zbierku zhromažďovali nadšenci vyše 100 rokov, obsahuje 12-tisíc kraslíc z celého sveta
- najviac ich je z Ukrajiny, ale aj Afriky, Srí Lanky, Pakistanu, Číny alebo zo Slovenska

Obri a trpaslíci

- najväčšie vajce na svete kladie žralok obrovský. Je dlhé asi 30 cm a 150-krát ťažšie ako slepačie.
- najmenšie objavené vajička mali len 7 mm a vážili necelých 30 gramov. Liahnu sa z nich miniatúrne kolibríky.

Jar a nový život

- podľa gréckej mytológie zniesla vajce Noc, vyliahol sa z neho Eros a z jeho škrupiny nebo a zem. Indovia veria, že zo zlatého vajca sa zrodil boh Brahma.

Deň Zeme

Svetový Deň Zeme

Už tradične si 22. apríla pripomínáme Deň Zeme. Bolo to totiž práve 22. apríla 1970, keď vedci, hlavne ekológovia v USA ovplyvnení fotografickými snímkami z kozmu, dokumentujúcimi krehkosť a zraniteľnosť Zeme demonštračne vyzvali ku spoločnému, celosvetovému úsiliu na ochranu našej krásnej planéty. Do roku 1990 venovali pozornosť Dňu Zeme predovšetkým na americkom kontinente. Skutočne svetovým sa stal v roku 1990, kedy začalo iniciatívne a koordinačne pôsobiť Medzinárodné ústredie Dňa Zeme so sídlom v Stanforde, Kalifornii, USA. V tomto roku sa aktivizovalo viac ako 200 miliónov ľudí v 140 štátoch sveta vrátane vtedajšej ČSFR. Postupne vznikali aj regionálne a národné ústredia na celej zemeguli. Dnes mocnejú názory, aby každý deň bol aj Dňom Zeme.

Zem

*Zem je naša vzácna planéta,
je pestrá a krásou odetá.
Dáva nám zázrak tohto sveta,
vodu, bez ktorej niet života.*

*Bez života by nebolo toľkej krásy,
žiadne živočíchy, polia či lesy.
Nezakukala by viac kukučka,
neukázal sa hrib spod kríčka.*

*Dotykom slnka na našu Zem,
zmení sa svet na krásny sen.
A keď sa pridá dážď s kvapkami,
obloha zažiarí jasnými farbami.*

*Podme si obzrieť túto Zem!
Čo ponúka, to vidieť chcem.
Vidieť chcem rieky hojné rýb
a rakov,
tancovať bosá po lúke plnej
kvetov.*

*Je ako dobrá, vrúcna matka,
čo kŕmi svoje drobné dietka.
V jej lone sa cítime bezpečne,
pritúlme sa k nej srdečne.*

*Obdivujme a učme sa od Zeme,
chráňme jej poklady pre
budúce pokolenie!*

A. Furmanová, 8.B

Zo života školy

Náš prvý ples

Jedna z nezabudnuteľných chvíľ v našom živote bude určite aj náš prvý ples – „Venček“.

Tí, ktorí sa rozhodli pre výučbu v Kurze spoločenských tancov a spoločenskej výchovy pod vedením pána Júliusa Schwarcza, mali možnosť naučiť sa aspoň základné kroky týchto nádherných tancov. Nácviky sme zvládali v pohode, ale keď sa už blížil záverečný ples, niektorí predsa len mali obavy, ako to dopadne. Nakoniec ten veľký deň prišiel. Bolo to v piatok dňa 5. 3. 2010 v reštaurácii Tatra v Rimavskej Sobote.

Rodičom a hosťom sme predviedli 14 rôznych tancov. Nechýbal ani tanec s rodičmi a učiteľmi. Každý z nás bol predstavený, dostal venček a osvedčenie o absolvovaní kurzu.

Neskôr začala voľná zábava s tanečnými hrami a súťažami, ktoré si pre nás pripravil pán Schwarcz. Potom pokračoval tanec, tanec a zase tanec. Táto skvelá zábava trvala do tretej hodiny ráno. Prijemnú atmosféru oživovali svetelné efekty s parou a super hudbou.

Nedá mi nepoďakovať rodičom za podieľanie sa pri organizovaní celého venčeka, a to: pani Furmanovej, Čelinskej, Kopčákovej, Galdíkovej, Novosadovej, Kubaliakovej a pani Deákovej za krásny príhovor.

Na tento deň určite nikto tak skoro nezabudne. V srdci každého z nás ostala krásna spomienka na náš prvý ples -Venček.

A. Furmanová, 8. B

Na besede so spisovateľom Petrom Glockom

10. marca 2010 boli žiaci našej triedy na besede so spisovateľom Petrom Glockom. Bolo to v Gemersko-malohontskom múzeu v Rimavskej Sobote. Ako prvé nám pán spisovateľ povedal, že pochádza z Muráňa, potom nám premietli film o hrade Muráň. Peter Glocko nám predstavil svoje dve nové knihy: Tomáš a lúpežní rytieri a O troch perách z veterného draka. Nasledovala beseda. Ja som sa opýtal tri otázky. Za odmenu som dostal časopis Fifík.

Tomáš Plánka, 4. B

Beseda s policajtom

Policajti nášho mesta navštívili deti zo školského klubu. Prednášky na tému „Policajt môj kamarát „ sa zúčastnili žiaci 4. A a 4. B triedy.

Exkurzia na OR HaZZ

Exkurzia žiakov 1. a 2. ročníka

V dňoch 23. a 24. marca 2010 zorganizovali učitelia 1. a 2. ročníka návštevu priestorov hasičskej jednotky. Žiaci sa zoznámili s príslušníkmi HaZZ, ich používanou technikou a oboznámili sa so základnými požiadavkami ochrany pred požiarom. Príslušníci HaZZ im predviedli aj zaujímavé názorné ukážky, ako napríklad rýchly výjazd k požiaru alebo technickú pomoc pri vyprošťovaní mimoriadne ťažkého predmetu. Žiaci sa dozvedeli, že okrem výjazdov k požiarom hasiči vykonávajú aj technické a ekologické výjazdy, ďalej pomáhajú pri dopravných nehodách, vykonávajú práce pod aj nad vodou, pomáhajú pri povodňových prácach, realizujú výškovú pomoc a zúčastňujú sa aj na iných technických zásahoch.

Mgr. J. Hoffmanová

Kinderiáda

Dňa 20. apríla 2010 sa v hale Športového gymnázia v Banskej Bystrici konal 4. ročník atletickej súťaže Kinderiáda. 8 - členné družstvá súťažili v tradičných aj netradičných atletických disciplínach.

Našu školu reprezentovali:

Zuzana Žírošová	2. B
Rišo Bořuta	2. B
Lea Šimonová	4. A
Jakub Jonáš	3. A
Nina Timková	4. A
Martin Borláš	4. B
Monika Rákošiová	5. B
Pavel Tuček	5. A

Víťazkou regionálneho kola vo svojej kategórii v disciplíne hod plnou loptou bola **Lea Šimonová**.

3. miesto v skoku z miesta – **Rišo Bořuta**

4. miesto v hode kriketovou loptičkou – **Martin Borláš**

3. miesto v behu na 60 m – **Rišo Bořuta**

Mgr. J. Cirbusová

Čitariáda

Marec - Mesiac knihy vyvrcholil Čitariádou, ktorá sa na našej škole organizuje už tretí rok. Témou 3. ročníka bola rozprávka a ich tvorcovia. Jednou z úloh, ktorou boli žiaci poverení, bolo prečítať aspoň jednu knihu podľa vlastného výberu. Potom oboznamovali svojich spolužiakov v triedach s tvorcami kníh a ich obsahom. V prieskume, v ktorom sa zisťovalo, aké knihy majú v domácich knižniciach, sme sa dozvedeli, že najviac kníh majú žiaci od D. Heviera, J. Pavloviča a M. Ďuričkovej. V Čitariáde sa potom pokračovalo hlasným čítaním rozprávok pre našich najmladších žiakov - prvákov. Z úst spolužiakov 3. a 4. ročníkov zaznievali rozprávky v rovnakej miere ako ľudové tak i umelé. Čítali sa rozprávky z knihy Slniečko na motúze od E. Čepčekovej a Nie je škola ako škola od M. Ďuričkovej. Zo zbierok P. Dobšínskeho boli prečítané rozprávky Čer slúži a Had, mačička a psík. Boli to rozprávky smutné, veselé, ale aj strašidelné, ktoré prváci potom stvárnilli vlastnými ilustráciami. V tento deň mohli triedne učiteľky navštíviť so svojimi žiakmi školskú knižnicu, v ktorej bola pripravená galéria z portrétov známych spisovateľov, doplnená ich životopismi a vystavenými knihami.

V závere Čitariády sa uskutočnil minikvíz pre jednotlivé ročníky. Prečo bola vybraná táto literárna forma? Pretože táto Čitariáda bola venovaná prváčikom a práve im je rozprávka najbližšia. Učí ich láske k dobru, skromnosti a spravodlivosti. A čo bolo zámerom tohto pestrého a zaujímavého ročníka? Zvýšiť záujem našich žiakov o knihy a čítanie.

Mgr. J. Hoffmanová

Čítame s Osmijankom

Naša trieda **4.B** sa v tomto školskom roku zapojila do súťaže **Čítame s Osmijankom**. Do súťaže sa môže zapojiť každý žiak, ktorý má chuť vo voľnom čase čítať knižky a zabávať sa hľadaním odpovede na OSEM literárnych hádaniek. Základným motívom súťaže je **čítanie ako hra**.

Počas šiestich mesiacov, pretože samotná súťaž začína v októbri a končí v apríli nasledujúceho roka, sme mali možnosť spoznať osem vynikajúcich diel slovenských a svetových autorov.

Osmijanko nám pripravil množstvo hlavolamov, hádaniek, krížoviek, ale aj otázky navyše pre výmyselníkov alebo aj začínajúcich autorov. Pre víťazný kolektív poskytuje už šiesty rok celodenný zájazd cestovná kancelária TRANSTIP. **1. júna na MDD** je slávnostné vyhlásenie výsledkov súťaže.

Mgr. P. Horváthová

A group of children are sitting on the floor in a room with yellow walls and blue arched windows. They are looking towards a woman standing on the right side of the frame. The room is decorated with plants and a large green bookshelf.

Veľkonočné radovánky

Máte radi hudbu, tanec, zábavu, hádanky, ľudové zvyky, tradície a súťaženie?

Tak toto všetko ste mohli zažiť 31. marca 2010 vo vestibule našej školy. Podujatie pod názvom „Veľkonočné radovánky“ usporiadali pre deti I. stupňa a materských škôl zamestnanci školy v spolupráci s rodičmi. Akciou chceli hravou a súťaživou formou pripomenúť deťom tradície a zvyklosti Veľkej noci. Úvodné slovo patrilo pánovi riaditeľovi Mgr. Viliamovi Vidinskému a vychovávateľke Miriam Farkašovej, ktorá oboznámila prítomných s programom podujatia. Program otvorili dievčatá z tanečného krúžku „Žabky“.

Ešte pred začiatkom plnenia zábavno-súťažných disciplín sa všetci zúčastnení presunuli k Rimave, kde zapálili a hodili do vody Morenu.

Po návrate na nich čakalo malé občerstvenie, ľudové piesne a tance v podaní žiakov I. stupňa a pár zaujímavosti o Veľkej noci.

Začalo súťaženie. Deti museli splniť sedem zábavno-súťažných úloh, ako napríklad hod vajíčkom do zajačieho koša, maľovanie vajíčok, hľadanie husacích vajec, jarné hádanky a iné, za ktoré boli ohodnotené bodmi od 1 do 5.

Družstvá s najväčším počtom bodov boli ocenené. Najviac sa darilo najmenším hosťom, a to škôlkarom. Víťazom sa stalo družstvo z MŠ - Dobšinského v Rimavskej Sobote. Sladká odmena sa však ušla každému.

Deň sa vydaril a všetci sa tešíme na stretnutie o rok.

V. Furmanová

Šibačka

*Veľká noc už klope na dvere,
korbáč, vedro s vodou vezmeme,
vyšibeme každé dievča z ulice,
ponúknu nám za maľované kraslice.*

Alec Slovinský 4. B

Deň Zeme na I. stupni

Pripomíname si ho aj preto, aby sme si raz do roka pripomenuli svoju závislosť na cenných daroch, ktoré sú nám prostredníctvom Zeme poskytované. Zároveň, aby sme si čoraz hlbšie uvedomovali, že zemské zdroje nie sú nevyčerpatelné a rovnováha všetkého živého na tejto planéte je vzácna, obdivuhodná, no veľmi krehká.

My, žiaci a učitelia ZŠ Š. M. Daxnera na Ul. Clementisa v Rimavskej Sobote sme si tento deň pripomenuli rôznymi akciami a aktivitami. Maľovali sme „Strom života“, čistili okolie školy, vysádzali stromčeky, vyrábali plagáty s tematikou Zem, zabavili sme sa pri riešení testov o rastlinách, živočíchoch a lese, atď.

Tak ako aj po minulé roky sa nám náš „Deň Zeme“ vydaril a tešíme sa na ďalší.

Mgr. E. Zorvanová

Deň Zeme na II.stupni

Žiaci 2.stupňa ZŠ Š. M. Daxnera počas Dňa Zeme mali možnosť zapojiť sa do rôznych aktivít v rámci neformálneho vzdelávania žiakov základných škôl.

Pod vedením pani učiteľky Mgr. J. Husztyovej sa do výtvarnej súťaže ku Dňu Zeme zapojilo 45 súťažiacich. Námetom pre žiakov bola príroda. Žiaci sa mali inšpirovať prírodou, jej farebnosťou, tvarmi, detailmi. Jednotlivé prvky z prírody zjednodušili, štylizovali a vytvorili nádherné návrhy na látku. Vznikli zaujímavé dekoratívne práce, ktoré žiaci spracovali ako maľbu temperovými farbami.

Odborná porota. S. Albertová, Mgr. J. Husztyová a žiak J. Čiešok vybrali 6 výtvarných prác, ktoré boli ocenené a to nasledovne:

v 5. ročníku - K. Miháliková

v 6. ročníku - A. Patakyová

v 7. ročníku - L. Štempelová

v 8. ročníku - K. Illeš

v 9. ročníku - I. Kováčsová

Š. Dirbák

Cenu riaditeľ školy získala D. Vojteková, žiačka 7. B triedy

Cenu pani Galdíkovej – V. Petrincová, žiačka 7. B triedy.

Srdečne blahoželáme!

Mgr. J. Husztyová

Deň Zeme

Celý svet oslavuje dátum 22. apríl ako Deň Zeme. Tento rok sa rozhodla k aktivitám na ochranu našej modrej planéty pridať aj Základná škola Š. M. Daxnera v Rimavskej Sobote. Pod vedením pani učiteliek PaedDr. Oľgy Barnovej a Mgr. Denisy Csankovej sa žiaci piateho a šiesteho ročníka venovali aktivitám na podporu zdravého životného prostredia a poznávaniu prírody. Najprv absolvovali prírodovedný test, v ktorom si zopakovali svoje vedomosti o lesoch, neskôr tvorili návrhy na plagáty s tematikou vodný ekosystém.

Traja šikovní žiaci v rámci Dňa Zeme úspešne reprezentovali svoju školu na mestskej súťaži v Ekorelaxe, kde obsadili tretie miesto.

Na záver ekologického dňa sa piatáci a šiestaci vybrali vyčistiť brehy rieky Rimava. Podarilo sa im vyzbierať až desať vriec odpadkov. Pomohli tak nielen skultúrniť kúsok mesta, ale zároveň si spríjemnili prostredie využívané počas telesnej výchovy na beh v teréne.

Deň Zeme pomohol žiakom piateho a šiesteho ročníka na ZŠ Š. M. Daxnera hravou a tvorivou formou pochopiť potrebu ochrany životného prostredia. Aktivity, ktoré vykonávali, boli nielen efektívnym plnením nového školského vzdelávacieho programu, ale hlavne naučili deti, že planéta Zem ja to najcennejšie, čo máme a musíme sa o ňu starať.

PaedDr. Oľga Barnová, učiteľka biológie

Lesné dobrodružstvo na Drieňku

Touto cestou by sme sa chceli poďakovať Lesom Slovenskej republiky š.p. OZ Revúca a Slovenskej agentúre životného prostredia, ktorí 30. apríla zorganizovali perfektné podujatie s názvom „ Lesné dobrodružstvo na Drieňku „ na Teplom Vrchu. Boli pre nás pripravené zábavno – súťažné hry na spoznávanie lesného ekosystému, riešenie záhad a tajomstiev na 9-tich zastávkach náučného chodníka, vnímanie prírody piatimi zmyslami, spoznávanie zvukov lesa a pre všetkých boli pripravené malé darčeky (pexeso, karty, odznaky). Radosť deťom urobila aj jazda na koňoch, ale aj výborný guláš a šišky, ktoré dostali po absolvovaní všetkých disciplín.

Strávili sme krásny slnečný deň v prírode, odniesli sme si veľa zážitkov a nových poznatkov. Ešte raz ďakujeme.

Žiaci, učiteľky a vychovávateľky z I.A a I.B triedy

Naše talenty

Vlastná tvorba - Európa v škole

Môže existovať ostrov blahobytu v mori chudoby

Každý človek vníma chudobu inak. Pre jedného znamená chudoba nedostatok peňazí, pre iného zas nedostatok lásky.

Ja vnímam ako chudobných ľudí tých, ktorí nemajú dobré zdravie, alebo nemajú potrebnú lásku. Darmo má človek domy, autá, firmy, keď je sám. Lásku a zdravie potrebuje každý človek. A peniaze? No dá sa o tom uvažovať, že sú potrebné pre človeka. Ale? Mnohí si povedia, že bez peňazí nemôžeme žiť, nemôžeme si nič kúpiť. Je to síce pravda, ale?

Určite, keby nebolo peňazí a najmä ich nerovnomerné rozdelenie, nebolo by rozporov, nebolo by závidí a nebolo by toľko krádeží, nebolo by toľko vražd. Pre peniaze sa hádajú krajiny, pre peniaze sa hádajú susedia, ale čo je horšie pre peniaze sa rozhádajú aj rodiny a súrodenci, ktorí sa mali predtým radi a teraz sa už skoro nepoznajú.

Ľudia na Slovensku sú nespokojní s našimi politikmi, nadávajú na počasie. Neuvedomujú si, že toto všetko nie je najdôležitejšie. Podľa mňa nezáleží na tom, či prší, či sneží, či svieti slnko, či má politik nejakú aféru, či si celebrity užívajú viac ako iní. Záleží na tom, či je tvoja rodina zdravá, či sú všetci okolo teba šťastní. Sú ľudia, ktorí žijú v úplne odrezanej dedine od sveta, zastaranej dedinke v hociakom kúte sveta. Žijú svoj život a vôbec ich nezaujíma, čo sa kde robí. Sú šťastní z toho mála, čo majú. Nechýba im nové porsche alebo nový dom.

A to by nemalo chýbať ani nám! Nemusíme byť odrezaní od sveta, aby sme boli radi, že sme zdraví, máme svoju rodinu, v ktorej sa má každý rád. Správni ľudia zmýšľajú rovnako. Je im jedno, či je niekto biely alebo má tmavšiu pokožku, alebo má iný tvar očí. Je len na človeku, ako sa bude starať o svoju dušu, teda o svoj život, o dobré vzťahy v rodine.

Takže podľa mňa môže existovať ostrov blahobytu v mori chudoby.

Nikto nie je taký chudobný, aby nemohol byť šťastný!

Michaela Čelinská, 8.A
postup do celoslovenského kola
„Európa v škole“

Môj ostrov bohatstva

Veľmi rada chodím do prírody. Moji rodičia ma vedú k tomu, aby som sa v prírode vedela správať, pozorovať ju a aby som ju dokázala aj chrániť.

Slovensko má veľké prírodné bohatstvo. Ani najbohatší človek si ho nemôže kúpiť v žiadnom obchode. Právě bohatstvo nie sú peniaze. Je to krásny pocit, keď vidím na čistinke plachú srnku, jeleňa, daniela, alebo keď môžem pozorovať malé medvedľa. Som šťastná, keď sa mi podarí objaviť v lese malého ježka. Maminka s ockom sa mi snažia všetko vysvetliť, čo v prírode objavím a ja mám pripravených pre nich vždy veľa zvedavých otázok.

Môžem spokojne povedať, že mojím ostrovom bohatstva a šťastia je naše Slovensko, ktoré je mojím domovom a žijem tu so svojou rodinou.

Lea Antalová, 3.B
postup do celoslovenského kola
„Európa v škole“

Zážitky z medzinárodnej súťaže WETENSCHAPS EXPO SCIENCES 2010 v BRUSELI

21.4.2010 (streda)

V skorých ranných hodinách sme vyrazili z Rimavskej Soboty a začal sa tým naplňovať náš sen o ceste do Bruselu. Do Bratislavy sme dorazili o trochu skôr, mali sme chvíľu čas a navštívili sme AUPARK. Po 11-tej sme sa stretli s naším sprievodcom z AMAVETU Mirom Janotkom a Zuzkou (autorkou ďalšieho projektu). Naložili sme všetky potrebné veci do auta, rozlúčili sa s rodičmi a začala sa dlhá cesta do Bruselu. Počas jazdy sme zažili kopec zábavy. Nakoľko sme prechádzali cez viac štátov, Miro nám okrem šoféra (nakoľko náš let kvôli popolčeku zo sopky zrušili) robil aj sprievodcu. Získali sme od neho veľa nových vedomostí.

22.4.2010 (štvrtok)

Nad ráno, okolo 01.30 hod. sme po dlhej ceste Európou dorazili do našej cieľovej stanice Bruselu. Organizátori nás čakali, prideliť nám izby a mohli sme ísť spať. Na ráno sme mali naplánované menšie nákupy, po ktorých nasledoval piknik v parku. Tam sme spoznali nových priateľov z rôznych štátov sveta (Mexiko, Malta, Ukrajina, Rusko, Španielsko, Francúzsko, Nemecko, Česko, Belgicko atď.) a taktiež Antoineana, ktorý medzinárodnú súťaž organizoval. Po obede nás rozdelili do skupín a pozvali nás na návštevu prírodovedného múzea. V skupine sme boli so Zuzkou, s Čechmi a s dvoma Ukrajinkami. Prehliadku Bruselu nám sprostredkovala kamarátka Denisa. Bol to pre nás nezabudnuteľný zážitok, pretože sme sa prvýkrát viezli metrom. Prechádzali sme popri budove Európskeho parlamentu, videli sme katedrálu, kráľovský palác, mestský park. Navštívili sme Atómium, odkiaľ bol nádherný výhľad na Minieúropu. Po prehliadke sme išli na večeru (gyros s hranolkami a bohatou oblohou). Do hotela sme sa vrátili až po polnoci unavení, ale plní krásnych zážitkov.

23.4.2010 (piatok)

Ráno nás všetkých čakalo rozloženie posterov na mieste konania EXPO. Začala sa výstava (zúčastnilo sa jej asi 150 vedeckých a technických projektov) a prichádzali prví záujemcovia o náš projekt. Všetkým záujemcom o náš projekt **Alternatívne zdroje energií - SLNEČNÁ ENERGIA** sme sa snažili v angličtine (samozrejme, občas s Mirovou pomocou ☺) vysvetliť jeho podstatu. Ani sme sa nenazdali a nastal čas obeda. Dostali sme bagety. Boli chutné. Po obede sme pokračovali v prezentácii. Prezreli sme si aj ďalšie projekty, ktoré nás veľmi zaujali. Po dlhom dni nasledoval kultúrny večer, kde každý predstavil svoju rodnú krajinu. Rozdali sme veľa pamiatkových vecí o Slovensku, a veľmi nás potešil značný záujem o našu krásnu krajinu.

24.4.2010 (sobota)

Bol to náš posledný deň na EXPO. Návštevníci výstavy chodili a my sme prezentovali. Pravdupovediac sa nám tam veľmi zapáčilo a chceli sme ešte na pár dní zostať. Nebáli sme sa ani jazykovej bariéry, ktorú nám pomáhali zdoŕávať priatelia. Zapáčilo sa nám mesto a život v ňom. Vidno, že platí: iné mesto, iní ľudia a iný spôsob života. Večer sme poskladali projekty a išli sme na večeru do reštaurácie, ktorá bola na námestí. Poslednýkrát sme sa videli s našimi novými priateľmi. Pri večeri sme sa rozprávali, aké zážitky nám priniesli tri dni strávené v Bruseli. Po večeri sme sa s každým pofotili na pamiatku, aby sme mali na čo spomínať. Vypýtali sme si kontakty (e-mail, facebook, skype).

25.4.2010 (nedeľa)

Rozlúčili sme sa a šli sme na hotel. Skoro ráno sme vstávali na dlhú cestu domov. Po 14 hodinách cesty sme boli v našom hlavnom meste. Tam nás už čakali Danovi rodičia. Rozlúčili sme sa s Mirom a Zuzkou a pomaličky sme išli domov. Do Rimavskej Soboty sme dorazili okolo polnoci a jediné, na čo sme vtedy mysleli, bola posteľ.

Naše podakovanie patrí všetkým, ktorí umožnili našu účasť na danom podujatí. Sú to : AMAVET (p. Miro Janotka), Združenie rodičov ZŠ Š. M. Daxnera, pán viceprimátor Piliarik, pani prednostka Uhrinová, pani Gálffyová a Žiacky parlament, pani Lentovská, pani Galdíková, pani učiteľky Gverinová, Csanková, Albertová, Husztyová, Murínová a naše rodiny Gorondiová a Petrincová.

Dano & Maťo, deviataci ZŠ Š. M. Daxnera

My v Bruseli...

Naše úspechy

Úspechy v skratke

Literárne súťaže

a/ umelecký prednes

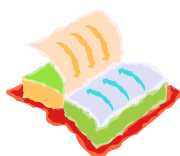
- Hviezdoslavov Kubín
okresné kolo: Próza

Oskar Vígh (5.A) – ďakovný list
(Mgr. J. Husztyová)

b/ literárna tvorba

- Európa v škole
obvodné kolo

Lea Antalová (3.A)
(Mgr. E. Rákošiová)
Michaela Čelinská (8.A)
(Mgr. A. Gálffyová)
žiaci postúpili do celoslovenského kola

Prírodopisné súťaže

- Deň Zeme
okresné kolo

3. miesto: R. Pánisová (5.B)
N. Hochholczerová (5.B)
A. Baláž (5.A)
(Mgr. D. Csanková, PaedDr. O. Barnová)

Výtvarné súťaže

- Divadlo očami detí - 2010
obvodné kolo výtvarnej súťaže
III. kategória

3. miesto - Barbora Olejníková (6.B)
(Mgr. J. Husztyová)

Matematické súťaže

- Matematická olympiáda
okresné kolo

3. miesto - M. Petrínek (9.A)
(RNDr. K. Valušová)

účasť v krajskom kole

4. miesto - M. Filo (6.B)
(Mgr. O. Migrová)

- Matematická pytagoriáda
okresné kolo

5. miesto - D. Gondová (6.A)
(Mgr. K. Farbiaková)

➤ **Matematický klokan**

5 kľokanov znamená: žiak predbehol aspoň 80% súťažiacich vo svojej kategórii
úspešní riešitelia - 5 kľokanov

J. Poprócsi (7.A)

(Mgr. K. Farbiaková)

K. Botková(7.B)

E. Bayerlová (7.B)

(Mgr. M. Piliariková)

Chemické súťaže

➤ **Chemická olympiáda**
okresné kolo

5. miesto – J. Čiešok (9.A)

(RNDr.K. Valušová)

Športové súťaže

➤ **Futbal – mladší žiaci**
obvodné kolo

2. miesto - Tamáši, Antal, M. Nemec (6.A)

Fiľo, Tergáčz (6.B)

L.Nemec (7.B)

➤ **Futbal – starší žiaci**

3. miesto - Bial, Blahuta, Sihelský, Galdík (8.B)

Blahuta, Šándor (9.A)

Bán, Kalmár (9.B)

(Mgr. P. Černý)

➤ **Kinderiáda**

regionálne kolo 4. roč. atletickej súťaže

hod plnou loptou

1. miesto - Lea Šimonová (4.A)

skok z miesta

3. miesto - R. Bořuta (2. B)

hod kriketovou loptou

4. miesto - M. Borláš (4.B)

beh na 60 metrov

4. miesto - R. Bořuta (2.B)

(Mgr. J. Cirbusová)

Tanečná súťaž

9. roč. moderného tanca a aerobiku v Nemeckej
regionálna súťaž

tanečný klub „Žabky“
kategória žiaci I. stupňa

1. miesto, víťazný pohár a diplom

Stihli sme už...

I. stupeň

Akcie- marec

1. Dňa 2. 3. 2010 – sa uskutočnil výchovný koncert pre žiakov I. stupňa „Pesničky o svete“
2. Dňa 10. 3. 2010 – žiaci 4. A triedy sa stretli so spisovateľom P. Glockom v múzeu na besede o jeho novej knihe / Mgr. J. Cirbusová /
3. V dňoch 23. a 24. 3 2010 – zorganizovali učiteľky 1. a 2. ročníkov exkurziu na OR HaZZ v Rim. Sobote / Mgr. Zorvanová, Mgr. Hoffmanová, Mgr. Lentovská, Mgr. Keľová /
4. Dňa 31. 3. 2010 - „Čítariáda „ – žiaci 3. a 4. ročníkov čítali rozprávky prváčikom
5. Dňa 31. 3. 2010 – podujatie „ Veľkonočné radovánky „ pre deti I. stupňa a MŠ usporiadali zamestnanci školy v spolupráci s rodičmi / tr. učiteľky I. stupňa, p. vych. M. Farkašová, Mgr. J. Husztyová a p. Bořutová /

Akcie - apríl

1. Dňa 12. 4. 2010 – sa uskutočnil výchovný koncert „ Zázračný liek „ ,ktorý bol zameraný na správnu životosprávu
2. Dňa 20. 4. 2010 – „ Policajt, môj kamarát „ – 1. časť: prednáška pre žiakov 4. A, B triedy
3. Dňa 22. 4. 2010 – Deň Zeme – prebehli rôzne aktivity pre žiakov I. stupňa
4. Dňa 13. 4. 2010 – tanečný klub „Žabky“ sa prezentoval na turnaji „Memoriál Evy Zacharovej“ úvodnými modernými tancami, ktoré zožali veľký aplaus všetkých prítomných športovcov i pozvaných hostí.
5. Dňa 26. 4. 2010 – divadelné predstavenie „ Zachráňte Kvinga „ bolo zamerané na triedenie odpadu, recykláciu / I. stupeň /

II. stupeň

Akcie - marec

1. Dňa 2. 3. 2010 – sa uskutočnil výchovný koncert pre žiakov II. stupňa „ Schody do neba “ s tematikou šikanovanie
2. Dňa 5. 3. 2010 – sa uskutočnil prvý ples žiakov 8. ročníkov „ Venček „
3. Dňa 10. 3. 2010 - prebehlo na našej škole testovanie deviatakov „ Monitor 9 “
4. Dňa 12. 3. 2010 – žiaci 8. A triedy boli v rámci OV na besede spojenej s účasťou na pojednávaní na Okresnom súde v Rim. Sobote – „ Porušovanie domovej slobody „ (Judr. Ondrejová)
5. Dňa 31. 3. 2010 – Veľkonočné radovánky pre žiakov I. stupňa za pomoci vybraných žiakov II. stupňa a Mgr. J. Husztyovej

Akcie - apríl

1. Dňa 22. 4. 2010 – prebehli na II. stupni výtvarné súťaže ku Dňu Zeme. Zapojilo sa do nich 45 žiakov. Žiaci 5. a 6. roč. tvorili plagáty a čistili okolie rieky Rimavy.
2. Dňa 23. 4. 2010 - sa zamestnanci našej školy zúčastnili volejbalového turnaja pod názvom „ Memoriál Evy Zacharovej „

Krúžky na našej škole

V druhom čísle časopisu Daxneráčik sme vám priblížili niektoré krúžky, v ktorých pracujú žiaci I. a II. stupňa v tomto školskom roku. Možnosť vybrať si záujmovú činnosť mali aj žiaci ŠK. Krúžky pracujú pod vedením našich vychovávateľiek. Ich zameranie je rôznorodé, a tak si žiaci mali z čoho vybrať. Niektoré z nich vám teraz predstavíme.

Tanečný krúžok „Žabky“: p. vych. M. Farkašová

Krúžok navštevuje 25 dievčat našej školy vo veku od 6 do 12 rokov. Je zameraný na získavanie pohybových kvalít v tanečnej oblasti. Dievčatá sa pri rôznych vystúpeniach a súťažiach učia smelému vystupovaniu. Svoj talent preukázali aj na tanečno-súťažnej prehliadke organizovanej našou školou „Tanečný sen“. Momentálne sa pripravujú na 9. ročník regionálnej súťaže v modernom tanci „Rytmus mladých“ v Nemeckej, ktorá sa koná 28. apríla. Držte nám palce!

Spevácky krúžok: p. vych. Vrancová

Spevácky krúžok má 19 členov, sú v ňom deti školského klubu 1. – 4. ročníka. Krúžok je zameraný na nácvik piesní k jednotlivým sviatkom v roku, napr. Úcta k starším, Vianoce, Fašiangy, Veľká noc, Deň matiek a iné. Okrem toho si zaspievame aj populárne detské pesničky.

Tvorivé dielne: p. vych. J. Cuperová

Krúžok Tvorivé dielne je zameraný na rozvoj motoriky detí. V tomto roku pracujeme prevažne s papierom a odpadovým materiálom. Krúžok navštevuje 21 žiakov ŠK v stredu popoludní.

Prírodovedný krúžok: p. vych. B. Egyúdivá

Pracuje v školskom klube každý druhý týždeň. V krúžku pracuje 13 detí pod vedením p. vych. Egyúdivovej. Deti rady navštevujú krúžok a tešia sa na prechádzky do prírody. Učíme sa tak priamo spoznávať krásy prírody, správanie a vlastným príkladom ochraňovať a zveľaďovať ju. Okrem toho spoznávame prírodu a učíme sa o prírode v knihách, encyklopédiách, prezeráme a zbierame informácie v časopisoch, riešime rôzne úlohy, kvízy, hádanky. Príroda je potrebná pre nás všetkých, pretože z nej čerpáme silu a energiu, aby sme mohli žiť a dýchať.

Zaujímavosti

Krajina, kde sa ryžuje zlato

Na Slovensku môžete ryžovať zlato, okúpať sa v slanej vode, navštíviť baňu, zájsť do pralesa, absolvovať zbojnícky prepád, bezplatne vstúpiť na posvätné pútnické miesta, prechádzať sa v kamennom mori, dotknúť sa historických hradieb bez sprievodcu a vstupného, ochutnať tie isté bryndzové halušky v rôznych krajoch, a predsa budú iné...

Revištské Podzámčie

Pri Sklených Tepliciach, len kúsok od Bzenice, je odbočka na **Revištské Podzámčie- hrad nad Hronom**. Samotná pamiatka je v smutnom stave, ale výhľad na krajinu stojí za to. Vezmete si kus skaly a histórie do vrečka a hoci je to neuveriteľné, nik vám nič nepovie....

Vyhne

Pre túto nádheru nie je nevyhnutné prísť do Vyhní, ale ak navštívite prírodnú rezerváciu Kamenné more alebo vyskúšate vyhniansku termálnu vodu v hoteloch, potom je travertín vďačnou fotografickou trofejou.

Kalvária v Banskej Štiavnici

Síce nie je v najreprezentatívnejšom stave, ale bolo by hriechom nenavštíviť ju. Pravdepodobne stretnete zopár cudzincov, ktorí na Slovensko prídu obdivovať čosi, čo doma nemajú a keby mali, vedel by o tom celý svet.

Šútovský vodopád

Ak prechádzate cez Martin, určite musíte vidieť skanzen slovenskej dediny, v ktorom sa občerstvíte nielen atmosférou, ale aj dobrým múčnym jedlom. Pri hlavnej ceste je pútač na inú atrakciu - **Šútovský vodopád**. Keď máte radi prechádzky, vychutnajte si hodinu pokojnej pešej chôdze po lesnej ceste jeho smerom.

Potráppte si rozum

Vedomostný test

1. Koľko bolo v starogréckej mytológii múz?
a) sedem b) deväť c) trinásť
2. Čo je to lunula?
a) Koreň nechtov sfarbený do biela b) morský koral c) fáza Mesiaca
3. Veľké začiatkové písmeno nazývame:
a) Iniciála b) iniciálka c) grotesk
4. Pipasár je:
a) ozdobné zakončenie strechy b) peračník c) trúbka na fajku
5. Správca múzea či architektúry je:
a) kustód b) musulman c) munster
6. Ked' niečo recitujeme, tak:
a) prijímame b) odmietame c) odsudzujeme
7. Najvyššia kostolná veža (87m) na Slovensku je v:
a) Košiciach b) Bratislave c) Spišskej Novej Vsi
8. Podľa novely Mila Urbana mala v roku 1949 priemeru 1. slov. opera Krútnava. Skomponoval ju:
a) Štefan Moyzes b) Mikuláš Moyzes c) Eugen Suchoň

Riešenie: 1b, 2a, 3b, 4c, 5a, 6a, 7c, 8c

Minitest

diskriminovať: ☐ vylúčiť pre porušenie pravidiel
☐ nepriznávať plné práva
☐ znevažovať

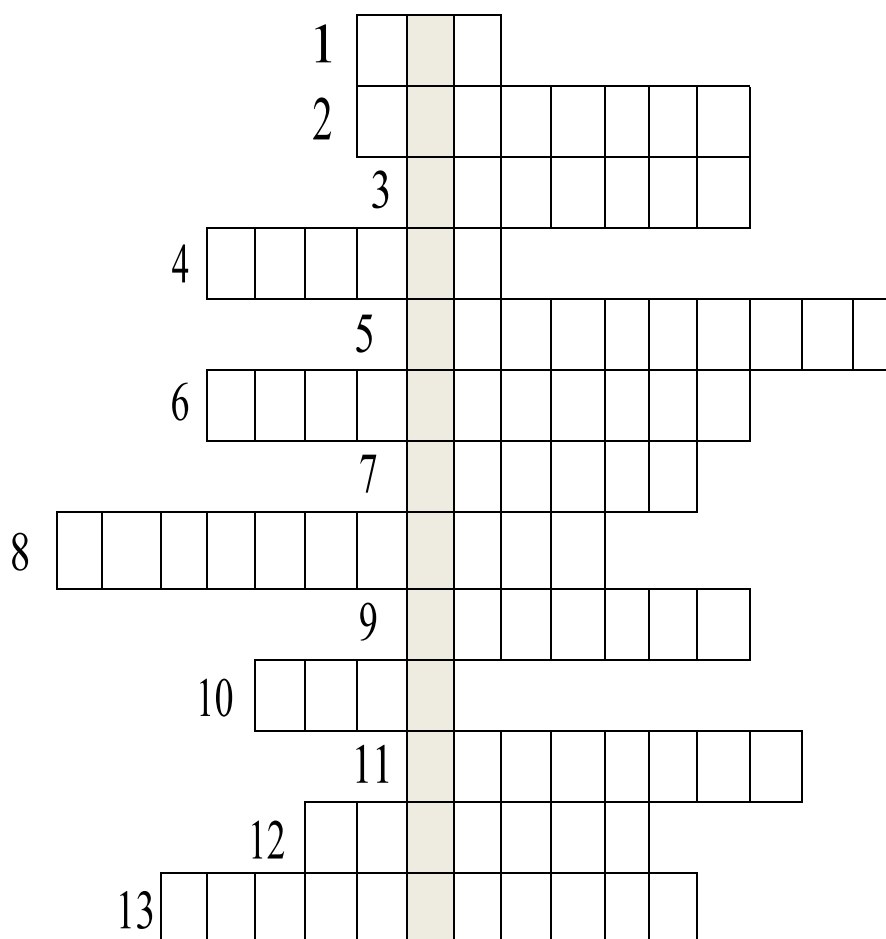
antipatia: ☐ necitlivosť
☐ schopnosť vcítiť sa do pocitov
☐ odpor, nenávisť, nechut' oproti niekomu alebo niečomu

solidarita: ☐ spoľahlivosť
☐ slušnosť
☐ vzájomná súdržnosť

Riešenie: 1b, 2c, 3c

Prírodopisná krížovka...

1. Čo zabezpečuje stálu teplotu stavovcov?
2. Ako sa rozmnožujú pŕhlivce na jeseň?
3. Čo sa vyvinie z oplodneného vajíčka?
4. Aký vývin majú pavúkovce?
5. Ako sa rozmnožujú pŕhlivce v lete?
6. Aký živočích je nezmar?
7. Aké mlieko pijú nekŕmivé vtáky?
8. Ako sa cudzím slovom nazýva obojpohlavný živočích?
9. Samičie pohlavné bunky?
10. Ako sa volá rybíe vajíčko?
11. Aký vývin má hmyz?
12. Čím sa oplodňujú rybíe vajíčka?
13. Akú schopnosť má nezmar?

A. Patakyová, 6. B

Krížovka: ROZMNOŽOVANIE

Urob si sám

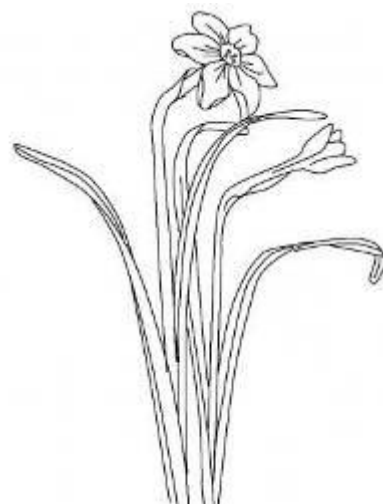
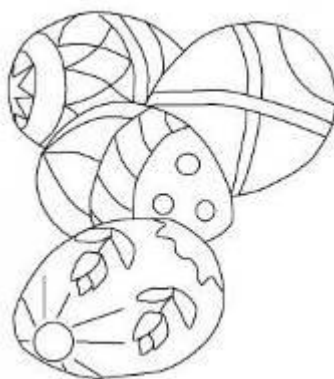
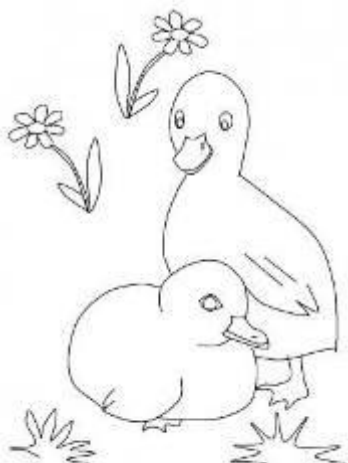
Ozdoba do kvetináča:

Potrebuje: novinový papier, farebné papiere, aviváž, špajle

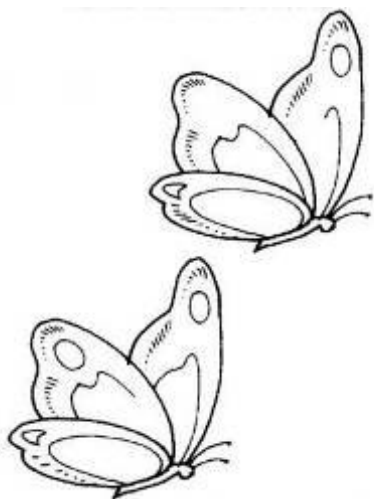
Novinový papier natrháme na kusy, ktoré namočíme v aviváži. Vytvoríme z nich guľu alebo vajíčko. Poslednú vrstvu urobíme rovnako len z farebného papiera. Napichneme na špajľu a necháme vyschnúť.

Vymal'uj si

Nájdí rozdiely

Jediné pravdivé horoskopy

RYBY (19.2 - 19.3)

Klamú až do takej miery, že samy strácajú orientáciu medzi pravdou a nepravdou. Ryba protirečí sama sebe, druhým klame do očí a neustále sa vykrúca, ale nemá z toho žiaden pôžitok, robí to len zo zásady: umenie pre umenie. Ľuďmi zo znamenia Rýb sa dá najľahšie manipulovať, pretože nevedomky podliehajú rôznym vplyvom. Majú sklony k fanatizmu, stávajú sa nástrojom v rukách silnejších osobností.

BARAN (20.3 - 20.4)

Primitív - bojovný a pomstychtivý. Keďže má ťažkopádnu mentalitu, namáhavo sa učí aj tie najjednoduchšie veci. Neraz by druhým podkopol nohy, keby to vedel. Ako povolanie si často vyberá dráhu športovca alebo trénera. V rodinnom živote ho treba často držať čo najďalej od peňazí - prehýri svoje aj cudzie a požičané vracia nerád. Spoločensky je nudný, celé hodiny vie skloňovať zámeno JA. Pokiaľ je v lepšej forme, vyvoláva výtržnosti a krčmové bitky.

BÝK (21.4 - 20.5)

Držgroš, pätolízač a donášač. Od prírody pokrytec vydávajúcí sa za altruistu (žena za mučeníčku), aj keď v hĺbke duše ľuďmi pohŕda. Miluje bohatstvo - bezohľadne a potajomky hromadí dočasné materiálne statky. Je egocentrikom so sadistickými sklonmi. Od detstva až po starobu terorizuje rodinu, aj keď je zdanlivo milý a dobrý. Neverí nikomu. Uzurpátor všetkých možných privilégií. Aj keď veľa nečíta, už vopred má na všetko „patent“ a urobenú vlastnú mienku.

Zasmejme sa

Statická elektrina...

To je nuda!

*Deti nemyslia,
tak nech to za nás zaplatia !*

Čo si obliecť v lete?

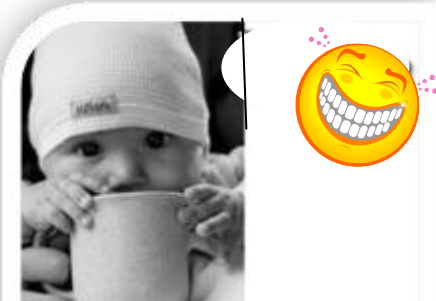
*Kde je tá
klobása ?!*

*Pane Bože! Je
pondelok.. Urob, aby
týždeň rýchlo utiekol
a čo najskôr bol zase
víkend!*

Máte už deti plné zuby?

*Dospeli hovoria, že
cenné veci do školy
nepatria. Tak prečo tam
potom posielajú nás???*